

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Четвърта ревизирана версия на Националния план по възстановяване и устойчивост на България

Като се запознахме със последната версия на НПВУ, официално публикуван на 21 юли 2021г. Федерацията на независимите синдикати от земеделието със тревога констатира:

1. В четвъртата ревизирана версия в Глава „Устойчиво селско стопанство” липсва **напълно инвестиционния проект "Рехабилитация на обекти за предпазване от вредното въздействие на водите за предотвратяване на последици от неблагоприятни климатични събития" в размер 847 580 000 лв.**

Тук е важно да отбележим, че във версията, изпратена ни за обсъждане на 15 юли 2021г. бяха запазени и двата инвестиционни проекта от 2.Б.3.-"Рехабилитация на обекти за предпазване от вредното въздействие на водите за предотвратяване на последици от неблагоприятни климатични събития" с посочена стойност на инвестицията, която ще се финансира в пълен размер от Механизма за възстановяване и устойчивост - 847 580 000 лв. и "Дигитализация на процесите от фермата до трапезата " - 19 949 000 лв.

За съжаление в ревизираната версия на НПВУ изцяло е отпаднал разработения проект "Реконструкция, възстановяване и модернизация на държавния хидромелиоративен фонд на Р България за устойчиво управление на водите и адаптиране към климатичните промени". Неизвестни са мотивите за отхвърлянето на проекта, а още по неприемливо е, че тази версия не е обсъждана със земеделската общност.

ФНСЗ има целево подготвена позиция, представена при първоначалното обсъждане. Нашата категорична теза, която остава непроменена е, че подобряването на състоянието и модернизацията на хидромелиоративната структура е повече от наложително. Подкрепяме цялостната рехабилитация на напоителните системи в България, което ще възстанови потенциала им и ще подкрепи сектора в справяне с негативните външни въздействия и климатични промени. Това е амбициозен проект, който включва възстановяване чрез рехабилитация на 265 хидромелиоративни съоръжения - огромен брой обекти, напоителни и защитни съоръжения, които не са ремонтирани от десетки години. Хидромелиоративните съоръжения са национален капитал, които трябва да се стопанисва и управлява отговорно и да се модернизира. Предвидените в Плана инвестиции от 847 милиона лева са прекрасна възможност, да не кажа единствената за подобряване на поливното земеделие, за разширяване на поливните площи, защото държавния бюджет никога няма да отдели такъв ресурс.

2. Относно ново-предложения **"Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство"**, (в Инвестиция 1), за който са предвидени **247 милиона** лева за сметка на Механизма за възстановяване и устойчивост и **296.5 милиона** от национално съфинансиране, отново изразяваме **нашето дълбоко несъгласие и не разбираме логиката**, по която се отхвърлят с лека ръка 847 милиона безвъзмездни средства за рехабилитация на хидромелиоративните съоръжения, а сме готови чрез тази инвестиция "да натоварим" държавния бюджет с почти 300 милиона. Следейки икономическите прогнози за спад на икономиката трудно

можем да си представим как ще бъдат осигурени посочените средства от държавния бюджет.

3. В Инвестиция 2 **"Дигитализация на процесите от фермата до вилницата"** са заложили **19,9 милиона лева** от Механизма за възстановяване и устойчивост.

Нашето категорично и последователно становище по отношение на дигитализацията е, че тя не трябва да изключва и работещите, заетите в системите, които ще се трансформират. Това трудно го виждаме в новопредложените интервенции/инвестиции.

В заключение подчертаваме отново, че ФНСЗ по принцип подкрепя предложените проекти, но настоява отново да се разгледа разработения, обоснован с необходимите становища проект за рехабилитация на хидромелиоративната структура. Във време на актуални климатични заплахи и реални промени не бива да допускаме българското земеделие да се лиши от изключително необходимите за отрасъла поливни системи и респективно жизнено важни средства.

4. В частта 2.В.2 на Глава „Местно развитие” Инвестиция 2 **„Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите”** като партньор са включени Напоителни системи ЕАД, предвидени да подават информация в интегрираната система за управление на количеството на водите.

Трябва да е ясно, че това не са инвестиции за ремонти и възстановяване на хидромелиоративни съоръжения.

Неофициално обяснение на зам. министър на МЗХГ за отрязаните пари за хидромелиоративните съоръжения е, че в обратна връзка Европейска комисия посочила, че този проект не може да бъде финансиран заради ефекта върху околната среда.

От екипа на Напоителни системи ЕАД, разработил проекта ни увериха, че за всичките 265 обекта има становища от РИОСВ и басейновите дирекции, че обектите не подлежат на ОВОС и принципа за нанасяне вреди на околната среда е изпълнен.

В ЕК е представен и анализ от научен екип на Лесотехническият университет по темата.

И накрая, нека да кажем ясно – ако остане последната версия на НПВУ, българското земеделието ще има възможност да се възползва от **Механизма за възстановяване и устойчивост само от 267 милиона лева, вместо от предварително планираните 870 милиона лева** и то само при условие, че Фондът за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство” заработи.

22 юли 2021г.

София

Светла Василева
Председател на ФНСЗ